

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Diana

Diana, Antonino

Coloniae Agrippinae, 1656

Inquisitorum Iurisdictione Quoad pœnas

urn:nbn:de:hbz:466:1-40647

excusarent. Et sic observatur in inquisitione Hispanica, ut testatur Sesse in dec. Regn. Arag. tom. 4. dec. 4.41 n. 3. par. 4. tr. 7. resol. 34.

rationabiliter ac prudenter aguat, nec ullam culpam committunt. p. 4. tract. 6. resol. 38.

Sicut legentes, & detinentes libros hæreticorum, secundum Genuensem.

137. Retinentes, & legentes libros hæreticorum, Necromanticorum pentacula, &c. torqueri posse super intentione, & complicibus ait Genuensis in pr. Archiep. cap. 68. numer. 12. part. 4. tr. 7. resol. 5.

Non possunt torqueri laborantes morbo Gallico, brachio debilitato, erudatione vena, difficili anhelitu. Non mulier pregnans. Aut puerpera ante 40. dies.

138. Cæterum persona valetudinaria torqueri non potest. Unde inquisitores non debent in primis torquere laborantes morbo Gallico, brachio debilitato, patientes erudationem venæ, vel difficultatem anhelitus. Ita Landerchius conf. 184. Circa quartanarios, consulant medicos. part. 4. tractat. 6. resol. 29. §. Et tandem.

Non minores 14. annis.

139. Item nec mulierem gravidam, etiam terrendo. Ita Pegna part. 3. comm. 39. Quamvis Zanardus part. 3. cap. 88. dicat, terri posse. Ibid. §. Dicendum est. Nec etiam puerpera ante quadraginta dies. Unde si infra hunc terminum tora confiteretur, non ei confessio præjudicet. Ita Bajardus add. ad Clarum q. 64. n. 67. Quamvis Gomez tom. 3. var. c. 13. n. 3. remittat huic terminum arbitrio iudicis. Ibid.

Aut senes.

140. Rursus torquere non possunt minores 14. annis. Ita Delrius lib. 5. sect. 9. contra Villadiego pol. 1.3 num. 322. Possunt tamen tales terrere ducendo sub equileo absque ligatura. Ita Miranda lib. initio.

141. Et tandem non possunt torquere senes. Sed senectus non est annorum numero computanda (ut docet Villagut. prax. crimin. tit. 5. cap. 21. numer. 12. requirens annu 60.) sed valetudine, robore, qualitate delicti, & delinquentis Inquisitorum arbitrio. Quando verò torqueri non possunt, posse terri ait Cavalcanus part. 3. num. 126. Ibid. §.

Quoties Inquisitores reus torquent ex opinione probabilis, non possunt puniri.

Nota etiam. 142. Inquisitores reum torquentes ex opinione probabili quod possint, relicta probabiliori, secundum Delrium lib. 5. app. 2. q. 1. & Sancium disput. 44. c. 72. non possunt à suis visitatoribus puniri; quia

INQUISITORVM IVRISDICTIO Quoad pœnas.

143. Pœnas hereticorum formalium invenies verb. Hæreticorum pœna, Circa pœnam abjuratōnis, vide verb. Abjurare.

Abjurantes de levi in Inquisitione Hispanica puniri possunt pœnis gravibus.

144. Abjurantes in Tribunali S. Inquisitionis de levi, secundum Zanardum part. 3. cap. 134. non possunt puniri pœnis gravibus, ut trirerium, fustigationis, &c. Sed pœnis pecuniariis, vel carceris per aliquot menses, vel alterius publicæ pœnitentiæ non multum gravis. Sed praxis Inquisitionis Hispanicæ est in contrarium: nam ex dicentibus, sollicitantes in confessione aliquando damnantur ad trireres, sicut qui duas uxores ducunt; & tamen utrique abjurant solum de levi. Ideò Palaus in sum. tom. 1. tract. 4. disput. 7. punct. 1. num. 9. qualitatem pœnæ remittit Inquisitorum arbitrio, pensata qualitate personæ, & delicti. part. 4. tractat. 7. resolutione 1.

145. Negantem propositionem Theologicam, quæ evidenter infertur ex propositione de fide, non possunt punire tamquam hæreticum; quia talis non est hæreticus, sed præsumitur. Ita Villalobos tom. 2. tractat. 1. diff. 10. num. 6. contra Canum de loc. theol. lib. 12. cap. 9. Nisi ser infertur in illa negatione persistent; nam tunc erit puniendus tamquam hæreticus negans principium revelatum. Ita Sanchez nax. in sum. tom. 1. lib. 2. cap. 8. n. 12. part. 4. tr. 7. resol. 7. 9.

Pro hæretico puniri non potest negans propositionem Theologicam qua evidenter infertur.

146. Judæos, Mauros, & alios infideles in casibus recensitis supra non possunt Inquisitores ex Soufa lib. 1. cap. 37. numer. 29. punire pœna arbitraria, majori vel minori pro qualitate delicti, videlicet pœna privationis conversationis cum Christianis, pecuniaria, carceris, verberum, trirerium, etiam in perpetuū, tradi præterea possunt Curie.

Judæi, & alii infideles delinquentes ut supra puniuntur pœna arbitraria pro qualitate delicti.

Vsque ad
mortem.

Sicut etiam
Apostata a
fide, vulgò
(Renegati.)

Quid si exte-
rius solum
ex metu fidē
abnegave-
rint, mente
verò retine-
ant?
Distinguen-
dum est.

Confessus, &
convictus de
factis, aut
verbis hære-

ia seculari; ac ultimo supplicio puniri, ex const. Gregor. XIII. Nam quoties pœna remittitur arbitrio iudicantis, extendi potest usque ad mortem, ut ait Pagna *part. 2. comm. 69. part. 4. tract. 7. resol. 2. §. Sed deveniendo.*

147. Apostatas, vulgò *Renegati*, punire etiam possunt pœna arbitraria, pecuniar, triremium, fustigationum, &c. Et si abjurant de formali, pœnis hæreticorum. Ita Lorca *in 2. 2. quest. 12. artic. 1. disput. 50 num. 3.* In sacro Tribunali huius Regni Mauri facti Christiani, qui postea cum aliis Mauris ad terras Turcarum fugiunt, torquentur super intentione, & si negent apostasiam, adhuc ad triremes per triennium dampnantur. *part. 4. tr. 7. resol. 3. §. Et tandem, & §. Nota tandem.*

148. De captis à Saracenis docet Rojas *de hæret. part. 1. num. 108.* quod si metu mortis vel tormentorum fidem abnegaverint, sed nihilominus mente retineant, non sunt hæretici, nec reconciliandi, sed in loco Religioso reponendi sunt, & in fide instruendi, maximè si capti fuerint minores natu. Sed optimè docet Ricciullus *tract. de iur. person. lib. 6. cap. 5. num. 7.* hoc procedere, si tales cessante metu, doluerint, & pœnitentiam egerint: minimè verò, si metu cessante, adhuc in negatione fidei perseveraverint; si personæ graves sint, ut Prælati, Monachi, Theologi, aut similes, & metus non fuerit mortis aut tormentorum, sed exilii, carceris, fustigationis, vel alterius generis non cadentis in virum constantem. Nam in his casibus essent vehementer suspecti: nec enim videretur animus: & alioqui omnes possent talem metum adducere. Si verò negatio fiat à personis infimæ conditionis, & non bene fidei causam callentibus, adhuc oritur suspicio levis. Ad hoc ergo ut metus excuset in aliquo casu, debet in iudicio probari. *part. 4. tract. 7. resolutione 3. à §. Non desinam.*

149. Posse Inquisitores punire ut hæreticum eum, qui confessus, vel convictus, dicat se actus hæreticales fecisse, sed neget intentionem, docet Rojas *de*

hæret. part. 1. num. 276. & à num. 573. Sed Canteria *rub. de hæret. cap. 1. dub. 6. n. 69.* putat torquendum esse super intentione, quod etiam docet Decianus *lib. 5. cap. 36. n. 19.* si agatur non de factis, sed de verbis hæreticalibus. Sed ego puto, quod si quis fateatur, & simul etiam convictus sit, se actus hæreticales exercuisse, aut verba hæreticalia protulisse, dandus esset brachio seculari: alioqui omnes hoc subterfugium invenirent. Secus, si essent tantum confessi, vel tantum convicti. *part. 4. tract. 7. resol. 34.*

150. Conspurcantes Sacras Imagines, At qualiter debent Inquisitores ex Simanca *titul. 27. num. 20.* puniri interdum dura, & ultre sententia, quemadmodum Gregorius X. in Concil. Lugdun. constituit: interdum pœnitentia publica, vel jejuniis, elemosynis, & orationibus, multa Pecuniaria, aut fustigatione. Quod si comprehendantur errore intellectus id fecisse, plectendos esse instar hæreticorum, aut suspectorum, primò toritur aut abjurazione, mox tradendo Curia seculari. Ex Genuense *c. 18. num. 12.* puniri debent fustigatione, triremibus, carcere, infamia, exilio, &c. Advertit Sousa *lib. 2. cap. 42. num. 16.* quod si hoc delictum sit publicum, sive animum hæreticalem fateatur, sive non, tradi debet Curia seculari ultimo supplicio puniendus, ob facti qualitatem. Et si fateatur, & misericordiam petat, adhuc mori debere; quoniam tantum scelus non potest manere impunitum, & de rei conversione semper timeri potest. *part. 4. tractat. 7. resolutione 9.*

151. Blaphemi hæreticales, & graves, Nobiles ha si sint viles, secudum Salzedum *in add. ad ritaliter Diaz c. 110. litt. A.* flagellis caduntur blasphemantium publica pœnitentia, in publico spectaculo, lingua, ferro, vel ligno mulctantur, comprehensa, atque ad triremes mittuntur. Si sint nobiles, pœna pecuniaria sterium remulctantur, & ad tempus in Monasterium recluduntur. In blasphemis levioribus condemnari solent, ut in die festo in Ecclesia, dum divina celebrantur, stent nudo capite sine chlamyde, au-

remes mittuntur. Secus si blasphemiam sint leues. Orta ex vehementi aliqua passione. Nec frequentes.

de, nudis pedibus sine veste succincti, dextera facem ferentes, & Sacris peractis sententiam publicè audiant, jejunia, preces, pecuniariam multam. Ita Salzedus, & Simanca tit. 8. num. 10. 11. qui addit, quod post flagella in exilium mittuntur. Sed in nostro Tribunali Hispanico magis frequens est pœna trirremium. Vide Rojas de heret. part. 2. num. 176. Qui autem ita magna, vel alia vehemènti passione bis, aut ter blasphemaret, & sedata passione dolorem ostenderet, salutaribus pœnitentiis plecti deberet, habita ratione loci, personæ, blasphemiam. Ita Zanardus part. 3. cap. 134. contra Comitolum resol. moral. lib. 4. quæst. 9. cap. 3. qui existimat absolutè remittendū esse. Qui verò loco, aut linguæ vitio verba hæresim sapientia proferret, jam dictum est pœna ordinariā plectendum esse; nam ad blasphemum pertinet probare, se joci causa ea verba dixisse. Ita Pegna part. 3. comm. 17. part. 4. tractat. 7. resolutione 8.

Libros hæreticorum legentes, & retinentes puniuntur juxta qualitatem personarum, & librorum.

152. Retinentes, & legentes libros hæreticorum, puniendos esse tanquam hæreticos, docet Carrerus tract. de heret. num. 125. Sed rectè id negat Torreblanca de Mag. lib. 3. cap. 25. n. 31. Sicut enim tantum de hæresi suspecti, leviter, aut vehementer juxta personarum, & librorum qualitatem, quo pacto leviter, aut graviter puniri debent. Pegna part. 2. comm. 3. ait, se talibus jejunia, orationes, & peregrinationes imponi vidisse. Potest tamen casus contingere, ut ex circumstantiis delicti, & qualitate personæ, tales gravioribus pœnis plectendi sint. p. 4. tr. 7. resol. 6.

Sicut etiam Iudæi impriantes Talmud, libros cabalisticos, & alios nefarios audentes habere, legere, scribere, vel exemplare advehere, donare, commutare, aut aliàs quomolibet distrahere, & alienare, puniendi sunt Inquisitorum arbitrio pœna amissionis librorum, Fisco applicandorum, aliisque gravioribus, & corporalibus. Ita Soula lib. 1. cap. 21. num. 52.

Diana. Summa.

ex consti. Clement. VIII. Qui idem docet de Typographis, & Bionopolis. §. Notandum est.

154. Hæreticorum fautores, receptatores, & receptatores, præter pœnas recensitas à Pontifice in Cod. excommunicamus, & credentes, de heretic. quas non incurrent, nisi per annum in excommunicatur, præteritione inforderint. Ut notat Palaus in summa. tom. 1. tractatu 4. disputat. 3. punct. 6. num. 4. & præter illas, quas enumerat Sanctarellus tract. de her. quæst. 182. puniri possunt arbitrio Inquisitorum, pœnis pecuniariis, exilio, fustigatione, trirremibus, aliisque corporalibus pœnis pro qualitate delicti, & si opus fuerit, etiam confiscatione bonorum, stante const. Pii V. si de protegendis. Ita Palaus ibidem. Quibus quidem pœnis habentibus latitudinem multandi sunt etiam consanguinei & amici hæreticorum, si eisnaverint, &c. sed mitius, vel acrius pro majori vel minori sanguinis conjunctione & amicitia. Quod procedit etiam in dubio, anta-les faveant hæretico consanguineo, vel amico propter consanguinitatem & amicitiam, vel ob crimen hæresis. Nam id præsumi debet, quod excusat à culpa. Ita Palaus ibid. punct. 5. num. 13. Hi ergo puniuntur exilio, vel pœna pecuniaria. Maxime si sint bonæ vitæ. Ex quibus infertur cum Lorca in 2. 2. quæstione II. art. 4. disput. 48. num. 6. contra Suatez de fide disput. 24. sect. 1. num. 8. quod tales non incurrun excommunicationem latam in Bulla Cœnæ contra fautores & receptatores hæreticorum; quia ad hanc incurrendam requiritur intentio formalis favendi hæretico, ut hæretico cap. accusatus §. Sacerdotes, de heret. in 6. parte 4. tractat. 21. §. Hoc supposito, prope finem.

155. Sed quid, si effectus fautoris non sequatur? verbi gratia quis hæreticum domi recepit, ut ab inquisitoribus liberaret; sed hoc non obstante, inquisitores ibi invenerunt. Subjicitur ne is supradictis pœnis? Negative respondet Bonacina tom. 3. in Bull. Cœnæ disputat. 1. quæst. 2. punct. 3. num. 3. Primò, quia

Hæreticorum fautores, receptatores, & puniuntur, præter alias multas pœnas, pecuniaria. Exilio, fustigatione. Et aliis, arbitrio inquisitorum. Etiam confiscatione bonorum. Etiam si sint eorum consanguinei vel amici, sed mitius pro gradu consanguinitatis & amicitia.

Et ut plurimum exilio. Aut pœna pecuniaria.

Qui verò faveret hæretico ratione hæresis, incurret, etiam si effectus fautoris frustra retur.

SSS man-

mandans percuti Clericum, si percussio non sequitur, non incurrit excommunicationem. Secundò, quia quando aliquis effectus prohibetur sub excommunicatione, & minus principaliter prohibetur mandatum, vel consilium, &c. si effectus non sequitur, à consulente, mandante, &c. excommunicatio non incurritur. Tertio; quia favor hæreticis prohibetur, ne in hæresi faveantur, ergo dum quis fovere non potuit, non erit puniendus ut fautor. Sed affirmativè respondendum est cum Suarez de fide disp. 24. sect. 1. num. 14. Tum, quia supradicta opinio in particulari practicari non potest: nam, qui non denunciât hæreticum, cum tenetur, etiam si alius denunciât, atque ad eò effectus fautoria non sequatur, incurrit excommunicationem Bullæ Cœnæ. Tum etiam, quia favor hæretico prohibetur, ne hæresis commissa habeat firmitatem, quò effectus semper obtinetur, saltem pro aliquo tempore; ergo, &c. Primum argumentum Bonacinae procedit in casu, quod mandatum ordinatur ad executionem ejusdem delicti, v. gr. ad percussionem Clerici; at in casu nostro non procedit, cum favor prohibeatur in ordine ad tuitionem hæretici, non verò ad hæresim patranda. Et ratio est, quia in hoc casu delictum semper est consummatum in suo genere. Secundum item non habet locum in casu hæresis; quia Bulla Cœnæ, & alia jura æquæ excommunicationem injungunt hæreticis, eorumque fautoribus, &c. Ad tertium responsio patet ex nostro argumento secundo. *Ibid. §. Sed in fine.*

Non revelantes hæreticos non puniuntur, ut fautores hæreticorum.

Nisi ad hoc ex officio teneantur.

Nam tunc puniuntur ut illorum fautores.

156. De non revelantibus hæreticos videtur dicendum cum Deciano lib. 5. cap. 51. nu. 25. quod puniri debeant tamquam hæreticorum fautores; nam tales ex Castro de iust. hæret. punit. lib. 2. cap. 13. sunt vehementer suspecti de hæresi. Sed Sanctarellus de hæretic. cap. 9. dub. unic. num. 19. & alii id negant, si aliæ circumstantiæ non concurrunt. Sed puniendos esse arbitrio D. D. Inquisitorum tamquam eorum mandatis inobedientes. Unde puto cum Rojas

singul. 3. num. 18. tales nec leviter suspectos esse de hæresi. Id verò limita in personis, quæ ex officio vel speciali præcepto denunciare tenentur, ut fiscus, familiares, &c. qui non denunciantes hæreticos, puniendi sunt ut hæreticorum fautores, ut docet Sousa in Bull. Cœn. cap. 2. disput. 12. num. 6. & alii. *Ibid. §. Et tandem.*

157. Ut fautores etiam hæreticorum puniri possunt Inquisitores sæculares Judices, & Magistratus, in omnibus illis casibus, quos enumeravimus supra num. 94. Sed Farinacius de hæret. quest. 182. num. 80. eos à talibus pœnis excusat, si non in contemptum, & odium S. Officii talia perpetrarem, sed ex alia causa, ut de fautoribus hæreticorum diximus. Et hoc ex verbis ipsius Bullæ ibi, *Nemo autem expurgationem habere, &c.* At Scottia ep. 106. theor. 278. non excusat; Bullamque à illos excipere, qui datis probationibus docerent, se minime S. Officium violasse: non autem eos, qui se violasse probarent nõ ex odio &c. Esse etiam de hæresi suspectos Officium S. Inquisitionis, quacumque ex causa impediens, docet Sousa lib. 1. c. 28. nu. 17. contra Sanctarellum de hæret. c. 41. dub. 3. num. 5. part. 4. tract. 7. resolut. 13. & tr. 8. ref. 26. 65. & 104.

158. Ut fautores hæreticorum, etiam puniendi sunt, auxilium præstare resisti ad præquisiti ad hæreticos capiendos, &c. & repugnantes. part. 4. tract. 8. ref. 65. xilium contra. Et quamvis multi Doctores apud Palam tom. 1. tract. 4. disput. 3. punct. 5. nu. 7. recusantes excusant à fautoria personas privatas, & requisitas ex solo peculiari præcepto, & non ratione officii, ut Farinacius de hæret. quest. 182. §. 2. num. 36. Nihilominus contrarium dicendum est cum Sousa Aph. lib. 1. cap. 25. num. 6. 7. 8. omnes personas etiam privatas, omittentes præstare auxilium, dum possunt, testimonium contra hæreticos ferre, veritatem manifestare nolentes, cum ab Inquisitoribus requiruntur, fautoriar incurtere. De Magistratibus auxilium negantibus habetur in cap. ut officium, §. denique, de hæret. in 6. & in cap. ad abolendum, §. penult.

Sicut puniuntur sæculares Judices, & Magistratus.

Item requiritur ad præquisiti ad hæreticos capiendos, &c. standum aut xilium contra hæreticos, & recusantes. Etiam si sint personas privatas.

§. penult. & in cap. excommunicamus. §. moneantur de heret. p. 4. r. 7. ref. 2. à §. Et tandem.

Item transferentes arma, equos &c. in terras infidelium.

Animo eos iuvandi contra Christianos.

Pœna Schismaticorum multa referuntur.

Non tamen irregularitas

Vide schismatici species.

159. Transferentes arma, equos &c. in terras Infidelium, animo ipsos adjuvandi in bello contra Christianos, possunt Inquisitores juxta gradum suspitionis torquere, & tamquam fautores hæreticorum punire. Si verò hæc faciant lucrandi causa, & viles sunt, fustibus cæduntur, sin minus, exilio, pecunia in ea quantitate, qua equi & arma valebant, mulctantur, si verò transportata fuerint pœna pecuniaria duplicatur. Ita testatur Bobadilla polit. tom. 1. lib. 2. c. 17. n. 69. p. 4. r. 7. ref. 19.

160. Schismaticos ait Palas tom. 1. tract. 6. disp. 4. punct. 6. nu. 20. puniri posse pena pecuniaria, exilio, carcere, tritremibus, & si pertinaces sint, tradi Curie seculari. Sanchez autem in sum. tom. 1. lib. 2. c. 36. à num. 10. pœna amissionis jurisdictionis, excommunicationis lætæ sententiæ, inhabilitatis ad beneficia Ecclesiastica acquirenda, etiam post schismatici pœnitentiam, & privationis ipso jure beneficiorum ante schisma adeptorum. Vide alia pœna in const. Pauli IV. edita ann. 1559. Non sunt tamen irregulares ex cap. quia diligentia, de eluc. ut vult Pegna part. 2. comm. 79. Nam ibi solum hæretur, esse inhabiles ad beneficia. Ita Suar. de cens. disp. 43. sect. 2. num. 7. Essent tamen irregulares irregularitate generali, si crimen esset notorium, dignumque depositione, quæ cessat, ablata infamia per contrariam pœnitentiam. Sayrus de cens. lib. 7. cap. 12. num. 16. v. 3. Porid schisma tribus ferè modis committi potest, ut optime observat Lorca in 2. 2. qu. 40. ar. 1. sect. 3. disp. 48. num. 7. Primo per separationem à membris, & non à capite, ut si in spiritualibus Hispani nolent communicare cum Italis. Et de hac non fit mentio in jure, quia nunquam solet accidere. Secundò recedendo simul à membris & capite, nimirum Romano Pontifice. Tertid, recedendo solum à Romano Pontifice: qui quidem recessus tripliciter contingere etiam potest. Prinò negando obedi-

tiam vero Pontifici. Secundò instituyendo & sequendo pseudo-Pontificem Tertid exercendo actus Pontificiæ potestatis sine auctoritate Pontificis. Et hi modi ferè omnes in diversis Canonibus tamquam schismata reprobantur, ut in Bulla Cœnæ, in cap. licet, de elect. in cap. nec licuit, dist. 17. & c. de Liguribus 24. quasi. 1. Illud hic nota cum Coninch in 2. 2. disp. 30. d. 5. n. 48. non sufficere ad schisma, quod quis in re aliqua nolit obedire Pontifici, quia ipsi videtur difficilis; aut contra suum honorem, commoditatem &c. aut quia putat sibi Summum Pontificem id non posse præcipere, dum eum Ecclesiæ caput nō agnoscit: sed requiri inobedientiam conjunctam cum quadam rebellionem, qua quis velit se subtrahere omnino à subjectione ejus, quem certò novit esse Pontificem, aut de quo nulla ratione dubitat probabiliter, an sit verus Pontifex. Si verò nollet subjici, quia dubitaret an verè, aut vade esset à Cardinalibus electus, non esset schismaticus, parte 4. tract. 7. resolutione 29.

261. Pœnas Sortilegorum, Magorum &c. ait Pegna part. 2. comm. 67. esse anathema, dignitatum suspensionem, verbera, exilium, carceres, monasteria, aliaque supplicia, spectata personarum qualitate, infami mitra ad spectaculum productio, aut scalis alligatio cum vituperatione propè Ecclesiæ fores. Sed hodie laici ignobiles ut plurimum traduntur tritremibus, ut docet Genuensis in prac. Archiep. cap. 68. num. 8. Sousa Aph. lib. 1. c. 58. num. 10. ad 17. inter multos casus observat, quod Sacerdos celebrans Missam super calamita, pasta, aut similibus rebus aptis ad sortilegia peragenda, aut qui vasibus, aut vestibus sacris &c. in sortilegiis abutitur, vel in celebratione Sacrorum nefandas & turpes preces porrigit, deponitur, privatur beneficiis, & in carcerem detruditur. Si verò celebrat pro vivis, ut moriantur, à Sacerdotio privatur, & perpetuo exilio relegatur, una cum eo, qui hoc consuluit, aut mandavit. Novissimè autem Gregorius XV. in Bulla edita 20. Martii 1623. mandavit, ut

Pœna sortilegorum
Magorum, &c.
Anathema.
Suspensio.
Verbera.
Exilium.
Carceres.
Monasteria.
Et aliæ.

Et si mors aliorum contingat, ultimum supplicium.

§§§ 2 constito,

confitto, quod aliquis pactum cum Diabolo iniverit, & à fide apostatando, maleficus sive fortilegiis unam, aut plures personarum mori fecerit, etiam pro primo lapsu Curia seculari tradatur, debitis poenis puniendus. Si vero aliquis ex tali pacto infirmitatem, divortia, impotentiam generandi, sive animabus, frugibus vel aliis fructibus notabile damnum intulerit, muris claudatur, sive carceribus in S. Officio Inquisitionis mancipetur. Et tandem, qui uretetur in fortilegiis SS. Eucharistia Sacramento, tradendus esset Curia seculari, ex ordinatione S. Officii, ut tradit Moura de incant. opusc. l. sect. 3. c. 5. n. 29. & alii. Quae omnia procedunt etiam de Magis: nam si inveniuntur cum errore in intellectu, puniuntur ut haeretici formales; secus vero puniuntur supradictis poenis, pro qualitate personarum & circumstantiis delictorum p. 4. t. 7. ref. 10. à §. Verum.

Quid de
lamiis vulgo
(Donne di
fora) infanti
cidis?

162. Lamiæ vulgò *donne di fora*, non traduntur Curia seculari ob caedes infantium, sed puniuntur poenis apostatarum à fide. Ita Pegna in annot. ad Amb. ne Vign. contra ipsum *quæst. de strigib. art. 2. §. si verò dicunt*. Si verò à Judice seculari præventæ fuerint & Inquisitoribus consignatæ, expedita hæresis causa. S. Officium debet ac solet eas remittere eidem judici, & de hoc extat particularis constitutio Pii V. Ita etiam Pegna ubi supra, & in Paralip. ad tr. de strig. Bern. Com. ubi meritò, addit, quòd aliquando ob infanticidiorum frequentiam, & alias circumstantias aggravantes, facta abjuratone, de mandato Pontificis judici seculari traduntur, qui processum de novo formans, eas puniat de homicidiis secundum leges. Quod si se spontè præsentent, etiam si à fide aberrassent, & ex animo apostatassent, admittuntur ad reconciliationem, nec eorum bona confiscantur, nec habitus poenitentia illis imponitur. Et si post abjuratorem relabuntur, in Inquisitione Hispanica admittuntur ad reconciliationem bis, & ter, teste Palao tom. I. tr. 4. dist. 8. punct. 16. §. 5. n. 3 p. 4. tr. 8. ref. 118.

Et quid de

163. Quoad Astrologos judicarios

aliquid eventurum affirmantes de futuris contingentibus à libera hominum voluntate pendentibus, etiam si id se non certo affirmare asserant, Canonice poenis, & aliis Inquisitorum arbitrio puniri, docet Soufa Aph. lib. 1. c. 48. num. 15. ex const. Sixti V. Et sic in Hispania Clericum, qui prædixit tempus, genus & modum mortis Henrici IV. Francorum Regis ut postea contigit, suspensum fuisse ab Ordinibus, & beneficiis privatum, & à tota Hispania relegatum. p. 4. t. 7. ref. 17 §. Quibus.

164. Laici & Ecclesiastici non Sacerdotes audientes Confessionem, ex const. Pauli IV. Greg. XIII. Sixti V. & Clem. VII. etiam si sint verè poenitentes, traduntur Curia seculari. De quo prodit novissimè Bulla Urbani VIII. id extendens etiam ad minores 25. annis. Sed hæc poena in inquisitione Hispanica non est amplius in usu. Sed, ut observat Soufa Aphor. lib. 1. c. 33. si talis sit laicus & persona vilis, fustibus caeditur, & ad triremes mittitur, aliaque poenæ spirituales superadduntur. Si verò fuerit persona honesta & religiosa, damnatur ad triremes. Si mitti non potest ratione qualitatis, mittitur in exilium, & si in aliquo Ordine fuerit, ab eo suspenditur toto exilii tempore. Quod si delictum aliquas circumstantias habeat aggravantes, alia poenæ juxta gravaminis qualitatem adduntur. Sicut, ait Palao punct. 16. §. 9. si circumstantia minuentes accedant, poena supradicta minuitur. Adverte hic primo, quòd in supradictis decretis non comprehenditur simplex Sacerdos, vel etiam approbatus, sed suspensus ab audiendis confessionibus, si confessionem audiat & absolutionem impendat. Ita Soufa opusc. de solie. tract. 1. c. 9. num. 5. & aph. lib. 1. c. 33. num. 3. Qui notat secundò, ad violationem dictorum decretorum sufficere, audire confessionem, quamvis absolutio ex aliqua causa non impendatur, sufficere etiam solam confessionem generalem audire, quamvis talis mitius puniri deberet. Specialem verò confessionem semel audire, vel unum solum peccatum, sufficere ad

Astrologis
judicariis

Non Sacerdotes audientes Confessionem, de jure tradi debent Curia seculari

Sed in Hispania, si sunt viles, fustigantur, & ad triremes mittuntur.

Si verò honesti, mittuntur statim ad triremes.

Et si non possunt, exulantur. Suspenduntur etiam ab Ordinibus, pro tempore exilii.

Et hæc poenæ crescit, & decrescit pro circumstantiarum gravitate, aut levitate.

ad pœnam ordinariam. Nota tandem, quod Religiosi & Sacris Ordinibus initiati neque in hoc, neque in aliis delictis fustigantur. *p. 4. tr. 7. res. 11.*

Iisdem pœnis 165. Iisdem ferè pœnis in inquisitione Hispanica puniuntur ex Sousa *ibid. cap. 32. num. 12.* laici & non Sacerdotes Missam celebrantes. Nec Curia seculari traduntur, non obstantibus constitutionibus Gregorii XIII. Clem. VIII. & novissimè Urbani VIII. Porro dictas constitutiones violat, qui semel Missam celebrat, aut celebrare incipit, quamvis non perficiat, nec verba consecrationis proferat. Non tamen, si vestibus sacris induitur celebrare intendens, & postea non celebrat. Ita Sousa *ibid. part. 4. tr. 7. res. 12.*

His conjugati, si viles sūt, vapulant, & ad trirèmes mittuntur; Si honestiores, exulant, & alius pœnis spiritualibus castigantur. Quid si ad se aliqua præsumptio de morte conjugis?

166. Contrahentes binas nuptias, si sunt viles, fustigantur, & per quinquennium ad trirèmes mittuntur. Honestiores verò & mulieres per idem tempus relegantur, aliis pœnis spiritualibus impositis. Ita Sousa *Ahor. lib. 1. cap. 35. num. 20.* & Castrus *tom. 1. tract. 4. disp. 8. punct. 16. §. 8. num. 2.* qui addit, nobiles ultra exilium plecti posse pœna pecuniaria. Et Moura observat, iisdem pœnis puniri consulentes, ut quis binas nuptias contrahat. Adverte hic, quod si ad sit aliqua præsumptio in favorem rei, nempe quia per longam absentiam conjugis, dicebant defunctam esse, loco fustigationis trirremium damnandus est ad exilium & pœnam pecuniariam. Quod etiam servandam esse ait Castrus, si quis post duas uxores, assumptas ad Tribunal seipsum deferret, antequam ab alio denunciaretur; addens, interim non in carceribus secretis, sed in peculiari domo servandum esse. Sed quid, si quis habens vivam uxorem, deveniat ad actum proximum contrahendi cum alia v.g. faciendò contractum dotis, denūciationis in Ecclesia &c. Romæ in sacra Congregatione S. Officii puniatur pœna exilii, carceris, vel aliis arbitrariis, ubi prius super intentione tortus fuerit. Sed in Inquisitione Hispanica, in qua contra polygamos mitius proceditur, & delictum consummatum supra dictis pœnis

punitur, in attentato Inquisitores consultant supremum Senatum. *part. 4. tract. 7. res. 4.*

167. Iisdem ferè pœnis puniuntur Religiosum professum, vel qui emisit vota biennium in Societate Jesu, Matrimonium contrahentem. Sic de Inquisitione Hispanica observat Palaus *tom. 1. tr. 4. disp. 8. punct. 16. §. 8. num. 4.* Idem dic de conjugato in Religione profitente, vel sacros Ordines assumente absque licentia conjugis manentis in sæculo. Vide Cantaram *cap. 1. de heret. n. 71.* Unde utrumque damnare per quinquennium ad trirèmes. Nisi qualitas personæ, vel aliæ circumstantiæ concurrerent, ut necesse foret reum torquere, & pœnam trirremium augere, ut si esset de provincia infecta hæresis Lutherana, *p. 4. tr. 7. res. 5. & §. fin.*

168. Confessarii sollicitantes puniuntur suspensione ab executione Ordinum, privatione beneficiorum & officiorum quorumcumque, ac inhabilitate perpetua ad illa, privatione vocis activæ & passivæ: & si sollicitator Religiosus sit, exilio, trirëmbus, carceratione, etiam perpetua, aliisve pœnis proportionalitate delicti, etiam traditione Curia seculari. Ita Pontifex Gregorius XIII. in sua constitutione. Alii alias enumerant pœnas. Et Palaus *disp. 9. punct. 11. num. 2.* quoad Religiosos, ait, præter privationem vocis activæ & passivæ, præcipi solere, ut in choro & refectorio ultimam sedem habeant, & laram sententiam iterum per Secretarium in suo Conventu, præsentibus omnibus Religiosis audiant. Quod si sollicitatio ad plures personas extendit, & cum illis turpitudines graves quis commisit, ab omnibus Religiosis post lectam sententiam flagellatur. Ultra quas ut supra diximus ex Bulla Gregorii, damnari debet sollicitans ad trirèmes per septennium, maxime si virorum sollicitatio fuit, & ita in Regno Siciliae practicitur, quando Confessarius plures sollicitavit, maxime si sollicitatio habuit effectum. Id ipsum generaliter servari in Inquisitione Romana, testatur Barbiola *tract. de Confes. sollicit. Et*

Iisdem pœnis plectitur Religiosus professus Matrimonium contrahens. Aut conjugatus in Religione profestens.

Confessarii sollicitantes suspenduntur ab Ordinibus, & aliis pœnis pleantur. Pro qualitate delicti.

Ut trirëmbus.

hanc sententiam docent Freytas *add. ad Acug. q. 24. num. 15.* Cantara *qq. crimin. cap. 1. de haer. n. 65.* & alii. Dubium remanet quoad privationem Confessoriorum à Confessione, an possit esse ad tempus, & pro solis mulieribus. Nam Riccius *part. 3. colloc. § 49.* testatur, Neapoli Parochum sollicitantem suspensum fuisse à cura animarum per annum. Et Palaus *disp. 9. punct. 11. num. 2.* ait, tunc privandum esse in perpetuum, & virorum Confessione, quando sollicitatio sit gravis & plurium personarum. Sed in Tribunali Regni Siciliae practicitur, in omni casu sollicitantem ad turpia privari in perpetuum Confessione tam virorum, quam mulierum. Et hanc opinionem ubique servandam esse puto, stante Greg. XV. constitutione novissima, extendente poenas supradictae Bullae ad Confessarios sollicitantes pueros. Et ita docet Sousa *de Conf. sollicit. 2. c. 15. n. 13. p. 4. §. 7. ref. 7.*

Et privatione Confessionis in perpetuum etiam quoad viros.

Quid, si non declarans sollicitatis obligationem denunciandi?
Quid de sollicitata non denunciante?

169. Confessarius non declarans foeminae sollicitatae obligationem denunciandi, aut ei dicens, desistere non teneri, punitur ab Inquisitoribus pro qualitate culpae. Et ita habetur in dicta constituc. Greg. XV. & notat Sousa *Aph. lib. 1. c. 43. num. 73. ibid. §. Nota etiam.*

170. De foemina verò sollicitata non denunciante, an puniri ab Inquisitoribus debeat ut faulrix, disputant Freytas *add. ad tr. de Conf. sollicit. q. 20. n. 28.* & Sousa *ubi sup. cap. 19. ibid. in fine.*

Et de Confessariis revelante Confessionem?

171. Confessariis revelantibus Confessionem nulla a jure imponitur poena ipso facto incurrenda: sed in *omnis utriusque sexus, de poenit.* dicitur, tales à Sacerdotali officio deponi, & in Monasterium ad agendam poenitentiam detruudi debere: quae poenae sententiam iudicis praerequirunt. Ita Coninch *de sacr. disp. 9. dub. 4. n. 70.* Sed poenas talibus infligendas referunt DD. multi apud Barbofam *Collect. tom. 2. lib. 5. tit. 8. c. 12. n. 15. p. 4. tr. 8. ref. 95.*

In excommunicatione per annum infordescentes

172. Infordescentes per annum in excommunicatione pro causa fidei contracta (quos tantum cognoscere Inquisitores diximus) punire possunt Inqui-

sitores tamquam haereticos, non veros, sed praesumptos, seu tamquam fautores & defensores haereticorum. Ratio est: quia, ut ait Emericius *part. 3. quast. 41.* si quis est leviter de fide suspectus, & citatus ad respondendum, negligit intra terminum respondere, suspicio levis transit in vehementem. Si autem in illa negligentia & excommunicatione perseverat per annum, suspicio vehemens transit in violentam ex *cap. cum contumacia.* Vide Scacciam *de iudic. Eccl. lib. 1. cap. 98. n. 4.* Annus autem debet esse continuus, & toto illo tempore cum potestate comparandi, & incipit à die declarationis, vel sententiae, vel notorietatis. Ita Pegna *parte 3. tract. 172. parte 4. tractat. 7. resolutione 8.*

puniri possunt tanquam fautores haereticorum.

173. Sodomitas in Regno Portugalliae Inquisitores puniunt hoc modo. Si sint convicti, vel confessi, Curiae seculari in actu publico relaxantur. Ita Palaus *disputat. 8. punct. 12. numer. 11.* Si verò delictum fuerit argentatum, & non consummatum flagellis caeduntur, & ad triremes mittuntur. Si verò membrum quis posuit in anum, quamvis extra semen effuderit, probabile est puniendum esse poena ordinaria. Ita Sesse *dec. 475. num. 5. tom. 4.* Sed Sousa *lib. 1. cap. 59. n. 63.* id verum putat, quando hic actus fuerit repetitus, ut repetitio suppleat id, quod defuit ad complementum actus sodomitici. Et Freytas *quast. 24. num. 6.* contra Mouram *apud ipsum ibid.* docet, non posse Inquisitores relaxare sodomitas Censurae seculari nisi sint incorrigibiles, *p. 4. tract. 7. ref. 20.*

Quid de sodomitis in Portugalliae

174. Ei, qui daret consilium reo in carceribus S. Officii detento in vitis Inquisitoribus, ait Locatus *cas. 10. placent.* deputari posse poenam ad ipsorum arbitrium, *part. 4. tr. 7. ref. 67.*

Reo in carcere Inquisitorum detento consulens punitur Inquisitorum arbitrio.

175. Fugiens à carcere, in quo pro haerese detinebatur, non est habendus pro convicto, & damnandus pro haeretico, docuerunt Zanchinus *de haeret. cap. 10. num. 4.* & Campegius *in add. lit. B. vito.* quia praesumitur fugisse carceris tadio, metu falsorum testium, aut timore tormentorum, non quia errorem habeat in intel-

Fugiens verò à carcere non statim habetur pro convicto.
Nisi citatus, non comparatur.

intellectu. Ita Rojas de heret. par. 2. affer. 25. Conspicit tamen contra ipsum indicium ad torturam, & si non compareat ex tali indicio cum aliis adjuncto potest citari ad comparandum, & si nec tunc compareat, condemnari. Ita Sesse rom. 4. dec. 471. num. 8. Si verd' reverratur, puniri debere pœna arbitraria, ait Soufa Aphor. lib. 2. cap. 26. num. 32. Et Pegna p. 3. comm. 37. testatur, in Hispania præsertim, consuetudine receptum esse, ut si fugiēs honestior sit, ut nobilis, Doctor, Religiosus, aut honorabilis civis, custodiatur arctius, & dulcius puniatur. Si verd' sit vilis, publice verberibus flagelletur, & causa hæresis in sua forma procedat. Mitius tamen cum illis agendum esse, qui custodis incuria fugerunt, part. 4. tr. 7. resol. 15.

Non implentes pœnitentias ab Inquisitoribus impositas, Zanichinus de heret. cap. 10. num. 4. & Rojas sing. 122. num. 3. putant puniendos esse tanquam relapsos. Quod cum Riminaldo lib. 2. cons. 156. numer. 13. contra Simancam verum puto, quando pœnitentia imposita rendat directè ad hæresim detestandam, nam tales pœnas non implere est vehemens signum à jure statutum approbationis erroris. Minimè verd' quo ad alias pœnitentias, etiam si reus cum juramento illas servare promiserit. Igitur is tanquam impœnitens damnandus est pœna arbitraria, jejunii fustigationis, vel duplicata jam imposita. Ita Cantera qq. crim. c. 1. de her. n. 60. Quod si quis pœnitentiam impositam propter hæresim probatam recipere renuit, vel alias impositam animo obdurato implere recusat, velut impœnitens est judicandus, & si nolit respicere, Curia seculari tradendus. Ita Pegna p. 3. comm. 146. part. 4. tract. 7. res. 17.

As non implentes alias, puniuntur pœna arbitraria.

In hæresi manifestè deprehensus, vel eam confessus, aut convictus abjurare recusans, Curia seculari tradendus est ex const. Martini V. Si verd' confessus aut convictus non fuerit, non statim Curia seculari tradendus est, sed excommunicatione per annum steterit, tanquam hæreticus

condemmandus. Ita Locatus pr. inqu. v. suspicio num. 8. ibid.

178. Falsos testes in causis hæresis Rojas de heret. part. 2. n. 156. & 2. ii puniendos esse asserunt pœna talionis & ita non puniuntur pœna talionis. Et ratione probatur, quia in hoc crimine urget major ratio, quam in aliis, ut pœna talionis imponatur; quia nomina testium non publicantur, unde datur major ansa ferendi falsum testimonium. Sed regulariter contrarium servatur in praxi utriusque inquisitionis. Dixi regulariter; quia Soufa Aph. lib. 2. cap. 8. numer. 29. primam sententiam admittit, quando ex falsa testificatione reus combustus fuerit. Sed in tali casu consulendum ju- dicio Supremo Inquisitorem, ut ait Salzedus in add. ad Diaz. cap. 93. lit. B. quia decretum Leonis nec promulgatum fuit ut lex universalis, nec ubique receptum est. Quando autem sine Supremo Inquisitoris consilio punire falsos testes velint, producere eos posse ait Soufa ubi supra num. 27. in publicum spectaculum, ligatis manibus & pedibus, discoperto capite in camisia, fustigare, ad triremes mittere, aliisque pœnis multare, ut mitra infami, exilio, & carcere etiam perpetuo. Sed quid, si testis falsum deposuit in favorem inquisiti; nec gando hæresim, quam sciebat commisisse? Fustigari debet, vel ad triremes mitti, vel utrumq; simul pati, vel aliis pœnis extraordinariis plecti. Ita Palaus disp. 8. punct. 15. §. 6. n. 9. & 10. Corruptens verd' testem precibus, minis, aut pretio, ut falso in Tribunali contra aliquem deponat, iisdem pœnis subest, quibus ipse testis falsus. Ita Simanca tit. 6. n. 96. p. 4. tr. 7. resol. 16.

Falsi testes in causa hæresis non puniuntur pœna talionis. Nisi in certis casibus.

Quid si inrent falsum in favorem hæretici? Et quid de corruptentibus testes?

179. Reus, qui confessionem in tormentis factam revocaret, non docens de errore, & causa, ob quam erravit, tradendus esset Curia seculari, quia in tali casu semper præsumitur malitia & dolus, ut nimirum pœnas debitas fugiat. Ita Simon docet Rojas de heret. part. 2. assert. 25. n. 265. & de errore, alii contra Canteram qq. crim. c. 1. de tradi debet heret. num. 70. & Simancam tit. 13. num. 14. Quorum opinio negativa in uno casu admitti.

Quid si quis revocet confessionem hæresis in tormentis factam? Et si non docet de errore, alii contra Canteram qq. crim. c. 1. de tradi debet heret. num. 70. & Simancam tit. 13. num. 14. Curia seculari.

admitti potest, quando scilicet reus revocat aliqua non plenè probata ad executandos complices affines, amicos, &c. imò etiam plenè probata, dummodo adversum se confessus sit, nec retractet, hæresim consummatam, in hoc enim casu rariò relaxandus erit; quia præsumitur illas res revocare, vel celare metu, vel alia de causa. Ita San. Vincente in ma-

Nisi revocet statim. Et in nuscrit. c. 5. num. 3. Et c. 2. §. 6. Universaliter autem revocans confessionem etiam contra se factam statim, & in præsentia iudicis. Si verò revocet post impletam poenitentiam, puniri debet ut temerarius Inquisitorum arbitrio.

statim, & in nuscrit. c. 5. num. 3. Et c. 2. §. 6. Universaliter autem revocans confessionem etiam contra se factam statim, & in præsentia iudicis, etiam si non probat errorem, non est relaxandus, quia revocasse præsumitur propter errorem & lapsum lingue. Qui verò confessionem de hæresi factam revocat post impletam poenitentiam, puniendus est tamquam temerarius. Inquisitorum arbitrio: investigatione nonnunquam, addita comminatione gravis poenæ, si in eandem temeritatem incidit: & si persistat, tradendus Curie sæculari ut impœnitens. Ita Soufa *Aphor. lib. 1. c. 48. n. 23. p. 4. tr. 7. ref. 22.*

INQUISITORVM PRAXIS In procedendo.

In accusatio- ne hæresis non requiruntur solemnitates juris libellorum, ff. de accus.

180. **I**n accusatione hæresis non sunt necessariae solemnitates legis libellorum ff. de accus. Ita Seaccia de iud. lib. 2. cap. 52. numer. 3. Unde ait Paramus de orig. Inquis. lib. 3. question. 9. numer. 93. in accusatione portecta contra hæreticum per Procuratorem fiscalem non debere apponi locum & tempus præcisum commissi criminis, sed tantum oppidum, seu civitatem, & mensis ac annum, part. 4. tract. 8. ref. 40. §. Notandum.

Et admitti potest ad accusandum inimicus capitalis.

181. Ad accusandum, ait Pegna comment. 146. non posse Inquisitores inimicum capitalem admittere. Et ita videtur inferri ex cap. testes, 2. q. 7. ubi repulsus à testimonio, repellitur ab accusatione, nam ut omnes concedunt: inimicus capitalis in testimonium hæresis non admittitur, Sed ego puto cum Arclatano

n. 10. admitti posse, cãtã tamèn & tamquam suspectum; nam inimicus admittitur ad accusandum, ut persequatur suam & suorum injuriam; & quidem injuriam suam persequitur quis in accusatione hæresis: quia ex l. Manichæos C. de hæret. quæ in Religionem divinam committuntur, omnium injuriam respiciunt. *Ibid.* initio.

182. Ad denunciandum, admittere possunt absentes, si proprio nomine & juramento denunciationem firmet. Ita Simanca p. 4. tr. 8. ref. 41.

183. Admittere etiam posse denunciationem in scriptis sine nomine denunciatoris, & testes in tali denunciatione nominatos ad examen vocare, ait Paramus *ne denuntiatio quest. 6. num. 93.* Quæ opinio olim non displicebat; nam ex Caltrio tom. 1. tr. 4. disp. 8. punct. 4. n. 4. de hæres. 85. num. 68. & Fatinacio, admittendi sunt testes, quos defert inimicus capitalis, unde multo magis contra ipsos admittendi videntur, quos præstat denunciator occultus, cum illi sint suspensiores. Sed, quia praxis est in contrarium, à contraria ipsorum opinione non est recedendum. p. 4. tr. 8. ref. 41.

184. Ad hoc ut possint Inquisitores procedere contra aliquem, & ipsum de hæresi interrogare. Valentia to. 2. disp. 6. contra aliquem suspectus, vel propter publicam infamiam, vel propter semiplenam probationem, vel propter gravia indicia. Sed *levis suspicio* Rojas de hæres. part. 2. n. 20. & alii docent, *levis suspicio* modicam & levem suspensionem sufficere, Castrus disp. 7. punct. 1. num. 7. distinguit, atque primam opinionem procedere, quando levis suspicio de hæresi oritur ex jure aut consuetudine, ut in contrahentibus v. g. binas nuptias: secundam verò quando levis suspicio oritur ex delicto cui ex opinione, DD. adnexa est suspicio, non autem à lege, aut consuetudine. Omnes hæ opiniones sunt probabiles, Sed secunda magis placet, cum hoc ut procedat in persona vili, improba & abjecta: non inhonesta, nobili, religiosa. Ita Pegna part. 2. comm. 12. Et 80. p. 4. tr. 8. ref. 39.

185. Julius